

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Octava.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Contra displicentiam hominum.

Si hominibus placerem, Christi servus non essem.

Contra persecutiones hominum.

Domine, ignosce illis, quia nesciunt, quid faciunt.

Contra impatientiam.

Ego quidem justè hæc patior; Christus autem quid fecit?

Contra ablationem bonorum.

Dominus dedit, Dominus abstulit. Sit nomen Domini benedictum.

Contra tristitia nova.

Sicut Domino placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum.

Contra timorem futurorum.

Dominus est, quod bonum est in oculis suis, faciat.

Contra vanas delectationes.

Renuit consolari anima mea, memor fui DEI, & delectatus sum. Vel: Delectare anima mea in Domino, & dabo tibi petitiones cordis tui.

Contra contemptum.

Elegi abjectus esse in domo DEI mei magis, quàm habitare in tabernaculis peccatorum.

Contra maledictionem.

Dominus præcepit illi, ut malediceret mihi, & quis est qui contradicat?

Contra timorem inopia.

Ego autem mendicus sum, & pauper, Dominus sollicitus est mei.

Contra asperitatem Superiorum.

Obmutui, & non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

Contra odium Fratrum.

Pater meus, & Fratres mei dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.

Contra defectum promotionis.

Ego autem in te, Domine, speravi: dixi, Domine, DEVS meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

DIES OCTAVA.

SCopus hujus diei est in amorem majorem DEI, B. Virginis, & Sanctorum exardescere, id quod non difficile est.

sic magnitudo gloriæ ab ipsis obtentæ, & beneficia nobis ab
illis exhibita accuratiùs perpendantur, uti sequentes tres
Meditationes docebunt.

Tessera:

Beati, qui habitant in domo tua, Domine, in sæcula sæcu-
lorum laudabunt te. Psal. 83.

MEDITATIO I.

DE GLORIA ET CVLTV BEATORVM.

Præludium primum est, contemplari cælum apertum, lo-
cum amoenissimum, & amplissimum, in quo omnes Sancti
Sole ipso clariùs fulgentes, & DEVM totis viribus laudantes
videantur, & audiantur.

Præludium secundum est, petere gratiam, ut & ipse ma-
gnitudinem gloriæ hujus agnoscere, atque ad eandem aspi-
rare, & alios quàm plurimos ad ipsam quærendam allicere
queas.

Punctum I.

Considera I. In quo consistat gloria Beatorum, videlicet
in perpetua & perfectissima laude & amore DEI; & quod in-
de sequitur in *omni mali absentia* (nam, ut S. Joannes Apoc.
21. ait, *absterget DEVS omnem lacrymam ab oculis eorum,*
& *mor ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neq; do-*
lor erit ultra, quia prima abierunt; & dixit, qui sedebat in
throno: Ecce nova facio omnia. In omni boni presentia
juxta ipsius DEI testimonium Exod. 33. dicentis: *Ego osten-*
dabo omne bonum tibi. Et omnis gaudij indefinitia; sic e-
nim Christus ipse Joan. 16. dixit: *Gaudebit cor vestrum, &*
gaudium vestrum nemo tollet à vobis.

Considera II. Quàm magna sit hæc felicitas & Beatitudo,
in ut rectè dixerit S. Paulus 1. Cor. 2. *Oculus non vidit, nec*
auris audivit, nec in cor hominis ascendit, qua preparavit
DEVS q̄s, qui diligunt illum. Et in eundem sensum S. Au-
gustinus l. 22. de jejun. pronuntiârit: *Quod DEVS prepara-*
vit diligentibus se, fide non capitur, spe non attingitur, cha-
ritate non apprehenditur, desideria & vota transgreditur;
acquiri potest, estimari non potest.

Con-

Confidera III. Quam æquum proinde fit, ut & Sancti omnibus velut commemoris, Amicis, & Patronis tuis gratiam & felicitatem hanc suam ex animo gratuleris, & ad eandem olim assequendam toto pectore aspire, dicens cum Davide Psal. 83. *Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: Concupiscit, & deficit anima mea in atria domini.* Cum, ut S. Augustinus ad Diosc. ait, tanto illud, quod valde magnum est (quod nec oculus vidit, quia non est color: nec auris audivit, quia non est sonus: nec in cor hominis ascendit, quia cor hominis debet illuc ascendere) quanto magis capax, quanto illud & fidelius, credimus, & firmius firmitus, & desideramus ardentius. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quibus medijs ad tantam felicitatem pervenerint Beati, tribus videlicet 1. *Abstinendo à peccatis* juxta Psal. 14. *Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, qui ingreditur sine macula, & operatur justitiam.* 2. *Perseverando*: hinc enim Ecclesia canit: *Omnes Sancti, quos passim sunt tormenta, ut securi pervenirent ad palmam Martyrij & felicitatis æternæ.* 3. *Agendo*; nam, ut Christus dixit Matt. 7. *Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in celis est, ipse intrabit in regnum celorum.*

Confidera II. Quam efficacia sint hæc media ad diuinam felicitatem obtinendam, ut quæ ipse jam olim S. David Psal. 33. suaserit dicens: *Quis est homo, qui sustulit vitam, & dies videre bonos? declina à malo, & fac bonum, in qua pace (quæ, ut Thomas Kemp. l. 3. c. 25. ait, erit in morte patientia) & persequare eam.* Hinc enim & triplici merito triplex proportionatum præmium respondet, nempe *abstinentia* omnis boni præsentia: *patientia* omnis mali absentia: *Actiõni momentanea*, omnis gaudij indefinita.

Confidera III. Quam promptè proin hæc media non modo ipse arripere, sed etiam, ut alij curæ tuæ commissi arriperant, procurare debeas, eumque in finem, illam tibi pater Petri Ap. Petri 1. c. 47. sententiam applicare: *Fili, non te frangant labores, quos assumpsisti propter me, nec tribulationes te*

tant usquequaque, sed mea promissio te in omni eventu robori, & consoletur. Age, quod agis, fideliter labora in Vita mea, sustine viriliter contraria; digna est his omnibus & majoribus praeliis Vita aeterna. Colloquium ad B. Virgine.

Punctum III.

Considera I. Quam æquum sit, ut Sanctos omnes in tanta gloria constitutos, summo honore & cultu prosequaris; si enim etiam in hac vita eos, qui vel singulari Sanctitate, vel Sapientia, vel potentia & beneficentia præditi sunt, tanto opere æstimare, & colere, & amare solemus, quanto magis similibus cultum & amorem Sanctis, qui in prædictis donis omnes homines longissimè superant, exhiberi decet.

Considera II. Quas speciales causas tu habeas ad hos Sanctos tibi demerendos, cum enim ex una parte copiosa tibi ad vocationis executionem gratia sit necessaria; ex altera parte vero plures, tibi per Pastoris officium hostes & Adversarios concites, an non meritò eorum tibi Patrocinium (ut desideratam gratiæ abundantiam multiplicatis Intercessoribus impetras) & Præsidium (ut dicere tibi ipsi cum Eliseo possis: *Noli timere, plures enim pro nobis stant, quam contra nos*) obtinere conaberis?

Considera III. Quibus potissimum obsequijs eos colere, & demereri velis. Nimirum 1. Eisdem laudando, de gloria gerulando, eamque pro viribus promovendo; sed & varia obsequia in eorum honorem præstando; sic enim S. David Pl. 150. suavitè dicit: *Laudate Dominum in Sanctis ejus.* 2. Invocando in necessitatibus; de illis enim æquè dici potest, quod S. Bernardus de SS. Angelis Custodibus dixit: *Fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt; tantum adhaeremus illis, & in protectione DEI cali commorabimur.* 3. Imitando, maxime in laudando & amando DEO, nam Sanctiorum est cultus pulcherrimus optima vita, quia hic cultus purissimus est, id est, ab omni nàvo liber: *amplissimus*, utpote omnia vitæ totius opera complectens: *perpetuus*, quia diu, nocturne non interrumpitur. Unde meritò Sacerdos de hac imitatione sibi applicare debet salutarem S. Ildephonsi ser. 1. de Assumpt. admonitionem: *Imitamini Matrem Virginem,*

ginem, & Sanctos omnes, quos laudatis, quoniam non tantum illis prodest nostra laudatio, quam nobis eorum imitatio. Unde Sponso magis placet imitator devotus, quam laudator otiosus; tamen vera laudatio cordis imitatio est operis. Virgo ergo, quomodo hæc obsequia hæctenus præstiteris, & præbere deinceps velis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE GLORIA ET CVLTV B. VIRGINIS.

Præludium primum est, B. Virginem super omnes Sanctas elevatam, & à SS. Trinitate coronatam intueri, prout per se in imaginibus cernitur.

Præludium secundum est, petere gratiam, ut dignitate & gloriam hujus SS. Virginis clarè cognoscere, eamque imitari par est, venerari & amare possis.

Punctum I.

Considera I. Ad quantam gloriam SS. Virgo à DEO creata; si enim mensura gloriæ respondet gratiæ mensura gratia verò B. Virginis in primo instanti Conceptionis major fuit, quàm omnium Hominum & Angelorum simul factorum, eaque singulis momentis duplicata fuit (ut P. Francisco Suarez fusè probavit, idque sibi gratum fuisse, etiam per P. Martinum Gutierrez eadem SS. Virgo significari potest) quis comprehendere poterit magnitudinem gratiæ, & que adeò etiam gloriæ ab eadem obtentæ: ut adeò merito eidem applicetur illud Prov. 30. *Multa Filia* (seu Sancti) *congregaverunt divitias, tu supergressa es universas.*

Considera II. Si æquissimum videtur, ut alij Sancti propter Sapientiam, Dignitatem, & Sanctitatem singulari modo in medio colantur, & amentur, quantò majori cultu & amore hæc SS. DEI Matrem, quæ omnes Sanctos etiam simul sumptis longissimè suis dotibus superat, profecui debeas; maxime cum ipsa Ecclesia cum Theologis suis exemplo præcedens eidem specialem Hyperdulix cultum attribuit.

Considera III. Quomodo hæctenus tu quoad hunc cultum & amorem te gesseris, & gerere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. In quibus Officijs verus Cultus Marianus
 consistat, in sequentibus videlicet 1. in magna estimatione
 de illa concepta, ita ut exclames cum S. Anselmo de Concept.
 Virg. *Nihil tibi, Domina, aequale, nihil comparabile; omne
 enim, quod est, aut supra, aut infra te est. Quod supra te
 est, solus DEVS est: quod infra te est, omne, quod DEVS non
 est.* Hinc S. Bonaventura in Speculo B. V. dicere aulus est:
*Ipsa est, quae maiorem facere DEVS non potest: Maiorem fa-
 cere Mundum posset DEVS, Maiorem Matrem, quam Matrem
 DEI facere non potest.* 2. In filiali fiducia juxta S. Bernar-
 di monitum: *In periculis, in angustiis, in rebus omnibus
 MARIAM cogita, MARIAM invoca, non recedat à cor-
 de, non recedat ab ore.* Nam, ut S. Anselmus c. 6. de excell.
 Virginis ait, *Velocior interdum est salus memorato nomine
 Virginis, quam invocato nomine Filij; non quod ipsa major
 & potentior sit (nec enim ipse magnus & potens est per eam,
 sed illa per ipsum) sed quia, et si merita invocantis non me-
 rentur, ut exaudiatur; merita tamen Matris intercedunt,
 ut exaudiatur.* 3. In studiosa Imitatione, ad quam S.
 Hieronymus ser. de Assumpt. hortatur dicens: *Igitur dile-
 ctissimi, amate MARIAM, quam colitis, colite, quam ama-
 tis; quae tunc Verè colitis, & amatis, si imitari velitis ex to-
 ta corde, quam amatis.* In quibus autem virtutibus speciali-
 ter imitari debeamus, breviter S. Bernardus to. 1. in deprec.
 ad B. V. indicavit dicens: *Tu virtutum omnium speciosis
 veras floribus, inter quos pulcherrimos tres miramur in te;
 hi sunt, quorum odore totam domum DEI replet, O MARIA,
 viola humilitatis, lilium castitatis, rosa charitatis.* 4.
 In constanti Generatione per varias laudes, jejunia, castiga-
 tiones carnis, peregrinationes, opera misericordiae illius
 nomine praestita; ad quam venerationem S. Bernardus ser. de
 aequeductu sequentibus verbis hortatur: *Totis medullis cor-
 dum, totis praecordiorum affectibus MARIAM hanc Gene-
 remur, quia sic est voluntas ejus, qui omnia nos habere vo-
 luit per MARIAM.* 5. In cultus Mariani propagatione:
 rogando scilicet DEVM, ut hunc cultum magis in dies au-
 geri sinat: excitando alios tum in concionibus, tum in pri-
 vata

vata conversatione, quæ verbo, quæ exemplo ad cultum
quàm plurimos tam Defunctos, quàm viventes juvando,
ad Cælum veniant; ibique hanc gloriosissimam Cæli Reg-
nam modo perfectissimo laudent, & venerentur; quod cum
& hoc obsequium ei gratissimum sit futurum, colligitur
præmio, quod promittit illud præstantibus; dum ait: *Quæ
me eluciant, & vitam æternam habebunt.* Eccl. 24. Hæc
meritò Sacerdos, quantò meliorem habet occasionem hæc
Officij præstandi, tantò ferventiùs id suscipere, atque
illa Christi Matt. 5. verba paucis mutatis applicare debet.
*Sic luceat lux vestra (verbi & exempli) coram hominibus
ut videant opera vestra bona. & glorificent Patrem vestrum
(& Matrem) qui in cælis est.*

Considera II. Si minima obsequia sæpe tam liberè
compensavit hæc Virgo Sanctissima, quantas gratias impo-
tratura, quorū beneficia collatura, quàm potenter protegere
sit eos, qui memorata quinque officia constanter impu-
studuerint.

Considera III. Quomodo tu ea hæcenus præstitisti,
præstare deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem, qui-
dem denuo in Matrem & Patronam eligendo.

Punctum III.

Considera I. Quòd, etsi omnes homines ob causas habi-
tus assignatas B. Virginem singulariter colere, & amare
debeat, Sacerdos tamen speciales tres causas habeat, ob
meritò sperare queat, quòd ipsum singulariter suo Patre
adjutura, & protectura sit; nimirum 1. Quia idem quod
modo cum ipsa officium habet, dum & Christum totius
Evcharistia producit; & Parochianos suos ad S. Pauli eccle-
plum assiduò parturit, donec formetur Christus in illis.
Quia nihil magis optat, quàm ut pretium Redemptionis
Filio suo paratum in animabus non pereat, adeoque Sac-
dotes, qui ad hunc finem cooperantur, præ aliis libenter
vet, & juvat. 3. Quia advertit, quemadmodum inferna
Draco, ut S. Joannes c. 12. vidit, iratus sit contra ipsam,
abeat facere prælium cum reliquis de semine ejus, specia-
ter ijs, qui conatibus illius, ut Sacerdotes, fortius resistunt,
atque adeò magis etiam ab ipsa, quæ est terribilis ut cati-
rum acies ordinata, protegi mereantur.

Confidera II. Quantam in te fiduciam & amorem erga
 hanc SS. Caeli Reginam excitare debeant hæ rationes, quàm-
 ego adeo avidè arripere, & sequi debeas S. Bernardi consilium
 in ser. de aqueductu sic loquentis: *Modicum illud, quod of-
 ferre desideras, gloriosissimis illis, & omni acceptione dignis-
 simi MARIÆ manibus offerendum tradere cura, si non vis
 sustinere repulsam.*

Confidera III. Quomodo ergo cultum hunc Marianum
 totis viribus prosequi, & continuare deinceps velis, maximè
 cum charitas ordinata suadeat, ut, dum aliorum saluti invi-
 gilas, tuam præ alijs assecuras; assecurare autem vel maximè
 possis per constantem SS. Deiparæ cultum, cum juxta S.
 Bernardum, *sicut ab ipsa despectus & aversus, necesse est, ut
 pereat; ita ad ipsam reversus, & ab ipsa respectus, impos-
 sibile sit, ut pereat.* An non ergo dices cum ipso ad tuos Sub-
 ditos: *Filii mei, hæc peccatorum scala, hæc mea maxima
 fiducia, hæc tota ratio spei mea.* Colloquium ad Christum,
 rogando, ut filialem tibi affectum, quo ipse Matrem prose-
 cutus est, communicet, eamque tibi efficaciter iterum com-
 mendet dicens: *Ecce Filius tuus.*

MEDITATIO III.

DE AMORE DEI.

Textus S. Ignatij.

In primis duo notanda sunt. Primum, quòd amor ipse ab
 operibus magis, quàm à verbis pendet. Circa quæ verba no-
 tandum est, hoc ipso, quòd S. Pater dicat, *magis amorem ab
 operibus pendere, non omnino excludere velle, amorem af-
 fectivum, quo in amati bonitate quis complacet sibi, eique
 etiam ex animo gratulatur, atque adeo eidem conjungi desi-
 derat; sed hoc solum indicare voluisse, quòd amor affecti-
 vus solus non sufficiat ad Salutem, nisi etiam effectivus, qui
 in opus ipsum prodit, jungatur; nam, ut rectè S. Gregorius
 hom. 3. in Evang. advertit, *nunquam est amor DEI otiosus;
 operatur enim magna, si est; si verò operari renuit, amor
 non est, perfectus intellige.* Hinc Christus Joan 14. dixit:
*Qui habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui diligit
 me.* Habent itaque se affectivus, & effectivus amor ad se in-
 Instr. VIII. R. vicem*

vicem, sicut Fides & Charitas; ac proin sicut Fides sine op
ribus mortua est, ita & amor affectivus sine effectivo. Un
quemadmodum olim Jchu 4. Reg. 10. cum dixisset ad Jon
dab: *Nunquid est cor tuum rectum, sicut cor meum cum co
de meo?* & Jonadab respondisset, *est.* Mox subjecit: *da ma
manum;* ita DEVS quoque sinceritatem affectus, & amorem
ex manu data, id est, secutis operibus cognoscit.

*Secundum notandum est, quod amor consistit in motu
facultatum, rerum, & operum communicatione, puta scien
tia, divitiarum, honoris, & boni cujuscunque; si enim
ipsum alteri communicat, & quodammodo unit amans, qu
ni & bona sua, quae minoris aestimat, libenter communicat.*

Oratio preparatoria praeimitur ex more.

*Præludeium primum est, ut coram Domino, Angelis, Sa
disque omnibus mihi propitiis stare me videam.*

*Præludeium secundum est, ut gratiam DEI efflagitem
quam beneficiorum ejus in me collatorum magnitudinem
perspiciens ad amorem, cultum, & servitium totum man
pendam.*

*Punctum primum sit, revocare in memoriam benefici
creationis, ac redemptionis, dona item particularia, seu
vata enumerare, & cum intimo affectu perpendere, quan
tum mea causa benignissimus DEVS egerit, atque per
ris; quantum mihi largitus sit de thesauris suis, quod
juxta divinum suum decretum & beneplacitum, seip
mihi, quantum potest, donare velit; quibus optime
vertar ad meipsum, & disquiram mecum, quae mea sunt
tes, & quid aequum, justumque sit, ut divina offeram, &
libeam Majestati, haud sane dubium, quin mea omnia
ferre debeam, ac meipsum cum summo affectu, & servitio
juscemodi vel similibus: *Suscipe, Domine, universam
tatem meam; accipe memoriam, intellectum, atque
tatem omnem: Quidquid habeo, vel possideo, mihi largi
es, id tibi totum restituo, ac tuae prorsus voluntati tradi
bernandum: amorem tui solum cum gratia tua mihi
& dives sum satis, nec aliud quid ultra posco.**

*Secundum erit, speculari DEVM in singulis existent
creaturis suis, & elementis quidem dantem, ut sint; plant
vero, ut vivant quoque per vegetacionem; animalibus
cam n*

ut sentiant; hominibus postremo, ut simul etiam intelli-
ant; inter quos accepi & ipse universa hac beneficia, esse,
sentire, sentire, ac intelligere, meq; templum quoddam suum
habere soluit, ad imaginem & similitudinem suam crea-
tum. Ex quorum omnium admiratione reflexus in meipsum
erit, ut in primo puncto; vel melius, si quid occurrerit; id
quod in puncto etiam sequentibus erit factitandum.

Tertium est, considerare eundem DEVM, ac Dominum
propter me in creaturis operantem; & laborantem quodam-
modo, quatenus dat ipsis, conservatque id, quod sunt, ha-
bent, possunt, & agunt; qua omnia, ut supra, in mei consi-
derationem reflectenda erunt.

Quartum, prospicere, quo pacto munera & bona omnia
calidius descendunt, ut sunt potentia, justitia, bonitas, scien-
tia, & alia qualibet humana perfectio, terminis quibusdam
certis circumscripta, quae ab infinito illo totius boni thesau-
ri, sicut lumen à Sole, & ex fonte aqua derivantur. Ad-
denda superest reflexio praedicta in mei circumspeditionem.
Colloquium etiam in fine fiet terminandum cum Patre
viver.

Hucusque S. Ignatii textus, qui, si non sufficiat, poteris
tandem materia, praemissis iisdem praeludijs, sic in puncta di-
vidi simulque, quidquid ad amoris rationem pertinet, cla-
re cognosci.

Punctum I.

Considera 1. Quantopere te DEVS ad sui amorem allice-
re conatus sit, quamque graves ad se amandum causas obtu-
lerit, dum scilicet beneficia, quae tibi contulit, perfectissimo
modo exhibuit; nam 1. beneficium creationis spectando
perfectissimum gradum ontis, scilicet facultatem intelligen-
ti contulit, teque à Christianis Parentibus, & in fide Catho-
lica educari voluit. 2. beneficium Redemptionis exhibuit
per incarnationem & Passionem, ac mortem Filij, cum uni-
cum suspirium suffecisset. 3. Vocationis beneficium con-
tulit vocando te ad perfectissimum & dignissimum Sacerdo-
tij Ordinem. 4. Iustificationis beneficium executus est
per infusionem gratiae, quae post lumen & visionem beatifi-
cam nullam reperitur perfectior qualitas. 5. Ipsius Glori-
ficationis

ficationis beneficium per lumen gloriæ & visionem beatitudinem perficiet, quibus nullum accidens perfectius ipse creator DEVS producere potest.

Confidera II. Si iuxta commune axioma æquum est, ut quâ mensurâ quis alteri beneficium aut amorem meretur, eodem alter quoque gratitudinem & amorem mutuum meretur, quantopere tu ad DEVM amandum excitari debeas, te ab eo prius tantopere dilectum agnoscis; an non tuum in parte socordiam fateberis, & cum S. Bernardo exclaimabis: *Amat charitas, amat immensitas, & nos respondemus cum mensura?*

Confidera III. Quomodo errorem tuum corrigere, & nunc cum S. Augustino in has voces erumpere velis: *Servus amavi, ô pulchritudo tam antiqua & nova, serò te amavi intus eras, & ego foris: tu mecum eras, & ego tecum eram.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. In quibus præcipuè officijs verus amor consistat, videlicet 1. *In summa æstimatione*: ut neminem præter ipsum æstimes, & desideres, quemadmodum Thomas Kemp. l. 2. c. 5. hortatur dicens: *Nil magnum, nil altum, nil gratum, nil acceptum tibi sit, nisi purè DEVS, aut DEO sit; amans quippe DEVM anima sub DEO despicitur & versa; hoc enim est DEVM toto corde diligere.* 2. *In memoria DEI*: ita, ut, quemadmodum S. Bernardus c. 6. dicit. loquitur, *omne tempus, quo de ipso non cogitas, perdes se te computes;* sicut enim nullum est momentum, quo nemo non utatur, vel fruatur bonitate & misericordia DEI, nullum debet esse momentum, quo eum præsentem non habeat in memoria. 3. *In continuo studio ipsi beneplacito* sicut suavit Apostolus 1. Cor. 10. dicens: *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud aliquid facitis, omnia in gloriam DEI facite.* Et re ipsa præstitit S. Ignatius Loiola, de quo Romana testatur, cum tanto erga DEVM amore flagitaret, rota die illum exquireret, & nihil aliud cogitaret, nihil alloqueretur, nihil aliud cuperet, quàm placere DEO, & temperare ejus voluntati. Unde Sponsus Sponsam Cantabat: *Pone me ut signaculum super cor tuum: pone*

signaculum super brachium tuum. Et hoc est totâ animâ & viribus diligere, dum scilicet omnes animæ potentia & vires ad quærendam DEI gloriam & beneplacitum ordinantur. 4. *In generosa resolutione quid vis pro DEO patiendi.* Ita ut cum Apostolo ad Rom. 8. dicere audeas: *Quis me separabit à charitate DEI?* & cum S. Teresia *mori aut pati:* vel cum S. Maria Magdalena de Pazzis *purum fel,* id est, tribulationes sine consolatione exoptes.

Considera II. Quàm perfectè hæc omnia officia ij, qui carnaliter se mutuo amant, exequantur; quàm assiduò simul convivere, & conjungi, & colloqui cupiant, & quærant: quàm assiduam sui memoriam gerant: quàm ardentè exoptantur, quæ Amato beneplacere uerunt: quàm fortiter resistant ijs, qui separationem facere volunt; potuerunt ergo illi, & tu non poteris? an amor infuisti boni non poterit, quod amor particulæ boni creati tam facilè præstat?

Considera III. Quomodo tu hæc officia hætenus præstiteris, & præstare deinceps velis, tantò scilicet perfectiùs, quanto magis te ad amorem tantum obligatum esse, in prior puncto didicisti. Colloquium ad B. Virginem velut Matrem & fontem pulchræ dilectionis.

Punctum III.

Considera I. Quos fructus ex tali amore sperare possis, nimirum ut dicere cum Salomone Sap. 7. queas: *Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa. & innumerabilis honestas per manum illius, & latatus sum in omnibus, quoniam antecedebat me ista Sapientia, seu charitas divina.*

Considera II. Cum triplex plerumque bonum assignetur ab Ethicis, utile scilicet, honestum, & delectabile, quàm compositè hæc tria bona per amorem seu charitatem divinam communicentur. Nam 1. bonum utile quod attinet, *si pietas ad omnia utilis est,* teste S. Paulo 1. Tim. 4. *promissionem habens vite* (id est, omnium necessariorum vel conducen-
tium ad vitam jucundè & quietè transigendam) *qua nunc est, & futura;* à, teste S. David Ps. 32. *nihil deest timentibus DEUM,* quanto minus deesse aliquid patietur ijs, qui diligunt illum: ut adeò meritò dixerit S. Basilius in Hexam. *Thesaurus indeficiens est amor divinus, quem, qui habet,*

dives est: quo, quicumque caret, pauper est. 1. bonum
 nestum quomodo cum amore obveniat, breviter indicavit
 Augustinus, dum dixit: *Hoc es, quod diligis; si terram dili-
 gis, terra es; si DEVM diligis, quid sis, ut discam?* Deinde
 Hinc Hugo de S. Victore de laude charitatis differens, ait
 inquit, *quid majus in laudem tuam dicere possim, quam
 DEVM de celo trahere, & hominem de terra ad calorem
 here dicaris. Magna virtus tua, ut per te ad hoc usque
 militetur DEVS, & usque ad hoc exaltetur homo.* 3. De
 que quantopere bonum delectabile secum afferat amor
 vinus, S. Augustinus propriâ experientiâ doctus testatur
 l. 9. Conf. c. 1. ait: *Quam suave mihi subito factum est
 vere suavitatibus nugarum, & quas amittere metui-
 rat, jam dimittere gaudium erat; eiciebas enim eas
 Veratu, & summa suavitatis, eiciebas eas, & intrabas
 omni voluptate dulcior, sed non carni & sanguini; omni
 ce clarior, sed homini secreto interiori; omni honore
 mior, sed non sublimibus in se. Unde merito Thomas
 l. 3. c. 10. pronuntiavit: *Verè ineffabilis dulcedo con-
 plationis tua, quam largiris amantibus te.* Et iterum
 c. 8. *Esse cum IESU dulcis est Paradisus.**

Considera III. Quàm pretiosi sint hi fructus, dignitate
 que, propter quos cum Sponsa Cant. 7. dicas: *Ascende
 palmam* (id est, victoriam amoris inordinati erga te
 ens) *& apprehendam fructus ejus.* ut experiri eorum do-
 dinem merearis, & cum eadē Sponsa dicere Cant. 2. *Sub
 illius, quem desideraveram sedi, & fructus ejus dulcis
 tui meo.* Audi ergo invitanti te illis Eccl. 24. *Transite
 ad me omnes, qui concupiscitis me, & a generationibus
 meis adimplemini; Spiritus enim meus super mel
 eis, & hereditas mea super mel & favum.* Colloquatur
 Christum.

CONSIDERATIO DE PROPOSITORVM EXECPTIONE

Considera I. In quibus præcipuè capitibus propositio
 consistant, in sequentibus videlicet 1. Ut cum S. Paulus
 manium, quæ retrò sunt obliuiscaris, & nihil de præterito
 ra tua, nisi pudorem, dolorem, & fervorem retineas, dicitur

fidio cum S. Davide Psal. 78. *Domine, ne memineris iniquitatum mearum antiquarum, sed cito anticipent me misericordia tua, quia pauperes facti sumus nimis. Adjuva me Deus salutaris noster, & propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.* 2. Ut totum ad anteriora te convertens, novo fervore ad *agendum*, id est, ad actiones tuas quotidianas rite perficiendas *sustinendum*, & *abstinendum*, ad majorem Dei gloriam incumbas, illud pij Authoris monitum l. 1. c. 25. temper in mente habens: *Vigila super teipsum, excita teipsum, admo-ne teipsum. & quicquid de aliis sit, non negligas teipsum.* 3. Ut altè menti infixum habeas Siracidis c. 29. consilium: *Recupera Proximum secundum Virtutem tuam, & cave, ne incidas*, in pericula scilicet, & mala, è quibus alios eripere conaberis. 4. Ut quemadmodum Philolophus ille Regi, quid sibi ad felicitatem deesse credat, querenti respondit, *nihil nisi clavum constantia deesse*: ita fidem tu de propositis tuis à Christo & Directore tuo dictum credas, idèoque hunc clavum à DEO, à quo omne bonum, & donum perfectum descendit, teste S. Jacobo c. 1. assiduo petas, mediàque paulò post præscribenda sedulo adhibeas.

Considera II. Causas, ob quas hæc proposita tua singulari cum diligentia exequi debeas, quia scilicet DEO & Sanctis *summum beneplacitum*, tibi *summum* in hac & altera vita *gaudium*; Proximo verò tuo, id est, viventibus & defunctis *summum auxilium* per talem executionem præstabis, ut merito hæc tria motiva veluti triplicem funiculum, qui difficiliter rumpitur, sed potius vehementer ad talem executionem obstringit, intueri, & à Christo tibi de propositis tuis dictum existimare debeas: *Hoc fac, & Vives.*

Considera III. Quæ media ad hanc executionem adhibere debeas, sequentia nimirum 1. Ut firmiter credas, proposita tua non nisi semen esse, ac proinde sine influxu Solis cælestis incrementum accipere non posse, idèoque hunc influxum per crebras orationes sedulo petendum esse. 2. Ut pariter tibi persuadeas, verissimum esse Thomæ Kempensis l. 1. c. 25. axioma: *Tantum proficies, quantum tibi &im attuleris*; atque adèò ad hanc victoriam totis viribus incumbas. 3. Ut brevem tibi vitæ tuæ cursum circumseribas, & vitam

tuum velut mercatum seu Nundinas intuearis, ideoque illud Siracidis monitum c. 9. in mente semper habeas: *Quidam que potest facere manus tua, instanter operare, quia nemo plus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud invidiosos, quò tu properas.* Prima ergo cura sit, ut bonam temporis rationem habeas, credens, nihil eo esse pretiosius, propter ea, quæ ad majus Dei obsequium, tuumque, ac proximi profectum fieri possunt; unde perdere vel minimam partem temporis est aliquem vitæ aut talentorum usum perdere, quæ talenta quò nobiliora sunt, tantò major & reprehensibilior est peritura temporis, maxime cum, si semel lapsum est, recuperare nequeat, sed id, quod crastino die fieri potest, crastino die periturum. 4. Ut per frequentes recollectiones proposita tua ad duò renoves; nam, ut pius Asceta l. 1. c. 19. rectè advertebat: *secundum propositum nostrum cursus profectus nostri spiritus nim fortiter proponens sepe deficit, quid illi, qui rariò minus fixè aliquid proponit.* Certè quantopere hoc medium conducatur ad profectum, pulchrè indicavit S. Gregorius l. 1. moral. c. 2. dicens: *Animus noster, dum igne amoris excandescit, semper in se servat charitatem pulchritudinis quotidianam innovatione fervoris; nescit enim mens per teporem veterascere, qua studet per desiderium semper innovari.* Hinc namque per Paulum dicitur. *Renovamini spiritu mentis vestra.* Hinc Psalmista, qui ad perfectionis culmen jam pervenerat, quasi inchoans dicebat: *Dixi, nunc cessabo, quia si lassescere ab inchoatis bonis nolumus, salde necesse est, ut inchoare nos quotidie credamus.*

Materia Lectionis.

Ex libello de imitatione Christi legatur l. 3. c. 21.

Ex libro Ascetico & Historico unum, alterumve capitulum.

Ex libello Exercitiorum Regulæ seu notanda de scrupulis, quæ quidem in compendio ad sequentes tres revocari possunt.

Regula I.

Duplex est species scrupuli. Prior est scrupulus improbitatis, cum ex proprio judicio aliquid censetur esse peccatum, quod non est tale, ut cum quis crimini sibi vertit, culpam ex palcis formatam calcasse; & hic scrupulus utpote erroris

errore procedens penitus abjiciendus est. Scrupulus proprie dicitur est, cum post cogitationem, loquelam, aut operationem aliquam suboritur peccati admissi suspicio, ita ut dubia mens hæreat, num peccarit, ideoque angitur, & perturbari incipiat. Et tales scrupuli, cum animam purgent, & à peccato abducunt, circa initium conversionis maximè plurimum conducent; quia juxta D. Gregorium *bonarum mentium est, ubi culpam agnoscere, ubi culpa non est.*

Regula II.

Hæc est calliditas & consuetudo dæmonis, ut animam delicatam, & ab umbra etiam peccati abhorrentem, in angustias & scrupulos conjiciens, à profectu impediatur; crassam verò crassiorem efficere, & in peccata semper graviora præcipitare studeat; unde in eam partem tendere quisque debet, quæ opposita est illi, ad quam Sathan pertrahere studet; sic enim in medio tandem subsistet, sicut arbor, quæ ad sinistram partem nimium inflexa, violenter ad dextram pertrahitur.

Regula III.

Quoties homini, dum dicere aut agere aliquid bonis moribus non contrarium cupit, suggestio fucata illud dissuadens occurrit, pergendum erit intrepidè, & cum S. Bernardo dicendum: *Nec propter te capi, nec propter te finiam.*

Materia Scriptionis.

Cum directorium exercitiorum c. 49. inter alia, de quibus monendum ait post exercitia exercitantem, tertio loco ponat ut ad conservandam & alendam devotionem pijs & spiritualibus exercitijs conceptam excitetur, proderit hodie documenta aliqua conscribere, quæ ad memoratam devotionem obtinendam conducere queant, qualia quidem sequentia esse possunt.

Documenta salutaria.

Ad devotionis spiritum conservandum.

I. Definita pro sacrificio Missæ, horis canonicis, examine conscientie, lectione spirituali, tempora nunquam sine
R 5 gravi